

LUND UNIVERSITY

Workshop om arkeologi i Östersund

Jennbert, Kristina

Published in:
Gjallarhornet

2000

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Jennbert, K. (2000). Workshop om arkeologi i Östersund. *Gjallarhornet*, 3.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

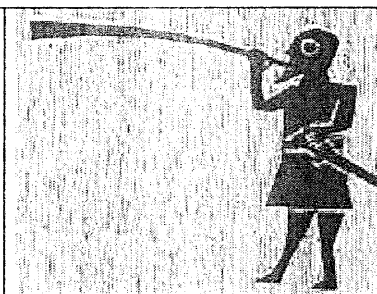
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

GJALLARHORNET

Utges av Svenska Arkeologiska
Samfundet

Årgång 20. Nr.3. 2000

Workshop om arkeologi i Östersund

Det fjärde svenska arkeologmötet i Östersund samlade arkeologer från alla sorters arbetsplatser och från olika delar av landet. En workshop om arkeologins roll i samhället visade att det är lika viktigt med en dialog mellan arkeologer som med andra människor utanför arkeologsamhället.

Arkeologin behöver debatteras. Arkeologer behöver bl. a. diskutera hur vi kommer fram till våra resultat och hur vi tolkar det förflutna. Arkeologer måste också inse att arkeologin är tidsbunden och politisk till sin karaktär. Den kräver omtolkningar och resultaten kommer att revideras och omtolkas av kommande generationer. Det finns inte en vetenskaplighet utan det finns många förhållningssätt till det förflutna.

Arkeologin har en bred förankring i samhället. För att befästa vår legitimitet och vårt berättigande måste vi förmedla och popularisera arkeologin. De stereotypa helhetsbilderna av det förflutna måste begrundas och inte flyhänt reproduceras på utställningar eller i publikationer.

Eftermiddagens workshop gav stort gehör. Idén att göra en bok om föremål från det förflutna togs emot positivt, även om en viss skepticism lät höras. En lång rad av föremål föreslogs, både vardagliga och exklusiva, både goda och onda. Idéer fanns att skriva om föremål från flera tolkningsperspektiv och därmed låta innebörder i olika sammanhang komma fram. Det fanns förslag om att låta flera författare/arkeologer skriva om samma föremål eller att låta personer från olika discipliner skriva. Mångfalden av idéer är stor! *Det svenska arkeologsamhället uppmanas därför att forma föremålspublikationer där olika typer av berättelser visar arkeologer som interpretatörer.*

En förfrågan om nätverk och om arkeologins roll i vårt samhälle väckte också intresse. Det föreslogs en chatsida på samfundets hemsida även om personliga möten och workshops ansågs vara det viktigaste. Ingen var dessvärre villig att påta sig ansvaret för ett nätverk och därför får nätverksfrågan vila tills vidare.

Det framfördes förslag om att utveckla kontakter på lokalplanet och att stärka regionala engagemang. Ett annat uppslag var att satsa mer på mediakontakter,

bl.a. radio och television. I flera arbetsgrupper diskuterades utbildningsfrågor och det framfördes krav på att förmedling bör ingå i arkeologiutbildningen. Fortbildning för arkeologer i förvärvslivet var en annan central utbildningsfråga som togs upp.

En hel del självkritik spårades under mötets gång. Det framfördes bl. a. att arkeologer måste lära sig tala med folk på folks sätt och att inte vara rädda för att skriva. Det poängterades också att arkeologer har många ansikten men att det bara är forskaren som har hög status. Arkeologer måste tona ner forskarrollen.

Det pågående samtalet

Det finns dessvärre hotbilder gentemot arkeologin. Men de finns inte bland de som intresserar sig för förhistoriska föremål och förhistoriska perioder eller de som uppfattar arkeologin som ett äventyr. Hoten finns istället inom de strukturer där vi arbetar. Strukturer som inte inser betydelsen av kraften i arkeologi och i humaniora. Det gäller såväl riksantikvarieämbetet som universitetet och museerna.

Kanske känner de ansvariga inte till vad arkeologin är och kan bidra med? Kanske är det så illa att man inte ser arkeologi som en kraft till styrka och eftertanke utan tror att man kvantitativt på något sätt kan mäta arkeologin i tid eller pengar? Arkeologer måste se sin roll i utbildningspolitiska och kulturpolitiska frågor. Arkeologer måste vara offensiva och delta i debatter av olika slag och inte följa departementens politiska och därmed ekonomiska tänkande.

Det Arkeologiska Samfundet kommer att under kommande höst och vår försöka uppfylla några av de önskemål som kom fram på Östersundsmötet. Den interna diskussionen om arkeologiämnet får aldrig stanna av. Arkeologi är en pågående process som kräver debatt. Denna interna debatt är nödvändig för att vi skall kunna förmedla arkeologin och för att diskutera arkeologins roll och samhällsrelevans. Årets arkeologmöte var upptakten till ett samtal om arkeologins roll. Förhoppningsvis fortsätter samtalen i olika delar av landet.

Kristina Jennbert
Kristina.Jennbert@ark.lu.se

Svåra saker/farliga saker..

..står det i kors som på en skylt vid en obevakad järnvägsövergång. Fara, se upp! Texten lyste emot mig på trailern i Lund i april. Riksutställningars lilla utställning turnerar. Under fem dagar i Lund var antalet besökare per dag 200 - 350.

"Museerna är ett lands kollektiva minne", säger man. Vilken policy har museerna då inom sitt Samdok-projekt - uttytt samtidsdokumentation. Vad samlar man in, vårdar och bevarar? Vilka minnen är det som man väljer att redovisa i denna utställning? Varför finns punkarens jacka här men inte nazistens bombarjacka, som Blekinge museum valde att inte förvärva? Man visar den röda pärmerna som delades ut till alla uppsagda vid Eriksson Telecom i Norrköping 1997. Den prostituerades läppstift, fångfilten från Kalmar fästning och väckarklockan från Estonia.